

VOORSTEL AAN DE RAAD VAN DE GEMEENTE ROERMOND

Onderwerp: Toekomstvisie Cuypershuis: Vooruit met Cuypers

Zaaknummer: 39076-2025

Datum: 22 april 2025

Inleiding

Dit voorstel gaat over de *Toekomstvisie Cuypershuis: Vooruit met Cuypers*. De Toekomstvisie voorziet in een toekomstbestendig museum voor Roermond rondom het gedachtengoed van de meest beroemde architect van Nederland: Pierre Cuypers. Een museum met lokale, regionale en nationale aansprekende programmering voor een breed publiek. Een beeldbepalend museum dat zich inzet om een collectie van nationale betekenis en uitstraling tentoon te stellen, te beheren en te onderhouden en daarmee Roermond als cultuurstad van formaat verder op de kaart te zetten.

Voorstel

Aan de raad wordt voorgesteld:

1. De *Toekomstvisie Cuypershuis: Vooruit met Cuypers* (bijlage 1) vast te stellen onder voorbehoud van de toekenning van extra middelen die binnen de brede bestuurlijke afwegingen in het reguliere proces van de kadernota en begroting kan worden gemaakt, overeenkomstig het bijgevoegde concept raadsbesluit.

Argumenten

1.1 Het voorstel past binnen de doelstellingen uit Cultuurvisie 'Cultuur Werkplaats Roermond 2023-2026 (vastgesteld in oktober 2022)

In de Cultuurvisie 'Cultuur Werkplaats Roermond 2023-2026' (vastgesteld in oktober 2022) is opgenomen dat het Cuypershuis een duidelijke toekomstvisie dient te ontwikkelen.

De voorliggende *Toekomstvisie Cuypershuis: Vooruit met Cuypers* is een culturele visie, voortbouwend op de Cultuurvisie 'Cultuur Werkplaats Roermond 2023-2026' en de Erfgoedvisie 'Ambitieuze aan de slag met het verleden 2024-2030'. Daarmee is de Toekomstvisie zowel inhoudelijk als financieel in een goede balans met de huidige en toekomstige culturele basisinfrastructuur van Roermond. De componenten vastgoed en duurzaamheid vormen geen onderdeel van de Toekomstvisie daar het beleid daartoe een ander tijdspad kent en het Cuypershuis zal worden meegenomen in dit nog te ontwikkelen beleid. Cultuur en erfgoed staan centraal in de deze Toekomstvisie. De Toekomstvisie kent twee delen, deel 1 is de *Museumvisie Cuypers 'in huis'* en deel 2 betreft de bedrijfsvoering die het culturele aspect steunt.

1.2 Het voorstel is integraal afgestemd zowel intern als extern

De betrokken collega's van de afdelingen van vastgoed, HR, juridische zaken en financiën zijn meegenomen in dit voorstel en de ontwikkeling van de *Toekomstvisie Cuypershuis*:

Vooruit met Cuypers. Het voorliggende voorstel is integraal afgestemd. Ook een externe groep van betrokkenen heeft een bijdrage geleverd aan de voorliggende Toekomstvisie Cuypershuis om zo te komen tot een gedragen voorstel.

1.3 Het voorstel draagt zorg dat de ambities uit Toekomstvisie Cuypershuis: Vooruit met Cuypers waargemaakt kunnen worden

De Museumvisie Cuypers 'in huis' is ontwikkeld met tal van stakeholders zowel intern als extern, beschrijft hoe het museum de komende jaren Cuypers dichterbij de inwoners gaat brengen en een museum van nationale betekenis wil zijn met (grote) beeldbepalende tentoonstellingen voor een divers, lokaal en internationaal publiek. De Museumvisie vormt het 'huis', het geraamte waar we komende tien jaar mee vooruit willen. Door de uitvoering van de Toekomstvisie behoudt Roermond een museum met landelijke uitstraling en een aansprekende programmering. Het museum draagt hierdoor direct bij aan het verder verstevigen van het vestigingsklimaat en het verbinden van de inwoners uit Roermond aan het museum en aan het gedachtengoed van Cuypers.

1.4 Het voorstel brengt meer voordelen voor de gemeente Roermond, in verhouding met de andere scenario's zoals omschreven in bijlage 2

De voor- en nadelen van de vier scenario's die zijn onderzocht zijn opgesomd in bijlage 2 van dit raadsvoorstel, het betreffen de scenario's bezoekerscentrum, interne verzelfstandiging, externe verzelfstandiging en liquidatie. Interne verzelfstandiging (scenario 2) biedt meer ruimte aan cultureel ondernemerschap en daarbij behorende groeiende eigen inkomsten, en zorgt er tevens voor dat de gemeente eigenaar van het gebouw en de collectie Cuypers blijft, waarmee de gemeente de controle behoudt op een belangrijk deel van het Roermonds erfgoed. Dit scenario is ook het enige scenario waarbij de Toekomstvisie in zijn geheel binnen het aangegeven tijdspad uitgevoerd kan worden. In de Toekomstvisie Cuypershuis is daarom ook aangegeven in het tweede deel, dat gaat over de bedrijfsvoering, dat scenario 2: *Interne verzelfstandiging: Cuypershuis als Cultureel Ondernemer* de basis vormt voor de bedrijfsvoering. Concluderend achten wij scenario 2 (interne verzelfstandiging) daarom het meest passend om het museum op een toekomstbestendige wijze naar een meer slagvaardig museum te laten groeien.

1.5 Van regie naar uitvoering

De *Toekomstvisie Cuypershuis: Vooruit met Cuypers* past bij de gemeentelijke organisatieontwikkeling waarin – 'van uitvoering naar regie op uitvoering' voorop wordt gesteld. Daarnaast zijn de doelstellingen goed werkgeverschap en procesoptimalisatie zoals genoemd in de gemeentelijke organisatieontwikkeling via de voorgestelde bedrijfsvoering te realiseren.

1.6 Een museum om trots op te zijn: lokaal geworteld en van nationale betekenis

Roermond en Cuypers verdienen een museum dat van betekenis is voor de stad, de (Eu)regio en Nederland. Met deze Toekomstvisie wordt op bestendige wijze het Cuypershuis als museum doorontwikkeld om zo niet alleen lokaal van grotere betekenis te zijn maar ook de landelijke uitstraling en zeggingskracht te vergroten. Roermond is trots op de bijzondere nalatenschap van Cuypers met als pronkstuk het museum Cuypershuis dat het sterke merk Cuypers op unieke wijze naar het publiek brengt.

Kantttekeningen en risico's

Instemmen met de *Toekomstvisie Cuypershuis: Vooruit met Cuypers* kan alleen onder voorbehoud van toekenning van de gevraagde extra structurele middelen door uw raad.

Mocht een andere keuze (geen extra middelen) worden gemaakt bij de begrotingsbehandeling, zal het museum alleen nog in de vorm van een bezoekerscentrum (scenario 1 uit bijlage 2) kunnen fungeren.

Historisch overzicht

- Het Cuypershuis ontstond in 2011 naar aanleiding van het Raadsbesluit 'Naar een ander museum in Roermond'.
- Het Cuypershuis functioneert nu 14 jaar in deze 'nieuwe' vorm. Sindsdien heeft er geen update van beleid plaatsgevonden volgens een door de raad vastgesteld integraal museumbeleid.
- In de Cultuurvisie '*Cultuur Werkplaats Roermond 2023-2026* (vastgesteld in oktober 2022) is onder andere opgenomen dat het Cuypershuis een duidelijke Toekomstvisie dient te ontwikkelen.
- In 2023 heeft het college het Cuypershuis het *Plan van Aanpak Toekomstvisie Cuypershuis* vastgesteld waardoor voor 2024 en 2025 incidenteel € 300.000 per jaar beschikbaar kwam. Met deze incidentele middelen wordt ingezet op het op orde brengen van de museumorganisatie, 'de basis op orde'. Hierover is uw raad geïnformeerd door middel van een RIB (89955-2023). De uitwerking van het Plan van Aanpak is in 2024 ingezet, een opsomming van de uitvoering is beschreven in bijlage 2 en 3.

Financiële gevolgen

- De financiële gevolgen bij dit voorstel zijn dat, teneinde de ambities uit de *Toekomstvisie Cuypershuis: Vooruit met Cuypers* waar te kunnen maken, de werkbudgetten structureel met € 400.000 verhoogd dienen te worden.
- De gevraagde extra structurele middelen per 2026 zijn nodig voor het behoud van de basis op orde welke is ingezet in 2024 door de uitvoering van het Plan van Aanpak en voor het realiseren van een toekomstbestendig museum met een collectie van nationale betekenis. Zo wordt de formatie uitgebreid met de aanstelling van een Zakelijk Leider, dient het budget voor marketing en communicatie passend te worden gemaakt en wordt er breed in ingezet op de verdere uitrol van de fondsenwerving en publieksparticipatie. Extra formatie is met name nodig om het gehele programma van het museum zoals beschreven in de Toekomstvisie uit Bijlage 1 te realiseren.
- Het betreft een raadskeuze om deze middelen al dan niet toe te voegen. Om te borgen dat uw raad een integrale afweging kan maken, zal deze vraag naar extra middelen worden meegenomen in het reguliere proces van de kadernota en begroting 2026. Vandaar dat er ook nog geen begrotingswijziging bij dit voorstel kan worden toegevoegd. Derhalve kan deze visie op dit moment alleen onder voorbehoud van toekenning extra middelen worden vastgesteld. Zie hiervoor ook hetgeen opgenomen in risicoparagraaf.

Communicatie en participatie

- Ten aanzien van participatie zijn er in de opmaat naar de *Toekomstvisie Cuypershuis: Vooruit met Cuypers* ook verschillende gesprekken gevoerd, met stakeholders, andere musea (onder andere uit Helmond, Den Bosch en Schiedam) met inwoners uit Roermond, We Are Roermond, het Platform Cultuur Roermond en de provincie Limburg. Ook is een enquête uitgezet.

- In juni 2023, september 2024 en februari 2025 hebben bijeenkomsten plaatsgevonden voor raadsleden om in gesprek te gaan over de toekomst van het Cuypershuis.
- Ten aanzien van communicatie is er in de Cultuurvisie opgenomen dat er aan een Toekomstvisie en Collectievisie zal worden gewerkt. Na besluitvorming van de raad over de *Toekomstvisie Cuypershuis: Vooruit met Cuypers* zal ook uw raad worden geïnformeerd over de stand van zaken m.b.t. de Collectievisie door middel van een RIB.
- Na vaststelling worden persberichten verstuurd naar de verschillende lokale, regionale en landelijke media als ook richting de verschillende stakeholders en partners uit de stad en regio. Specifiek zal er aandacht zijn voor het delen van de *Toekomstvisie Cuypershuis: Vooruit met Cuypers* met het Rijksmuseum en de provincie Limburg vanwege het landelijke en provinciale belang van het Cuypershuis en de collectie Cuypers.

Uitvoering en evaluatie

- In 2025 zal uw raad geïnformeerd worden over het proces om te komen tot een Collectievisie door middel van een Raadsinformatiebrief.

Bijlagen

1. Bijlage 1 Toekomstvisie Cuypershuis: Vooruit met Cuypers
2. Bijlage 2 Uitwerking Scenario's
3. Bijlage 3 Financiële uitleg over 2022-2025
4. Bijlage 4 Raadsbesluit Toekomstvisie Cuypershuis: Vooruit met Cuypers

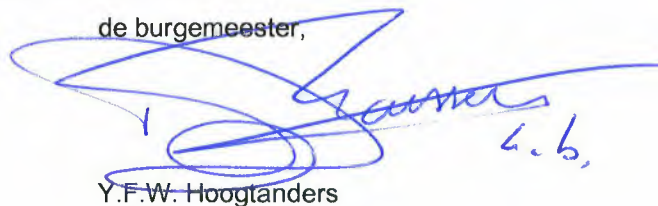
Met vriendelijke groet,

het college van burgemeester en wethouders,
de secretaris,

de burgemeester,

J. van Putten

Y.F.W. Hoogtanders

Ter inzage:
Bijlage(n):